

PROPOSTES PER A L'AULA

Posa't la màscara. Un viatge per l'Àfrica

Aquesta activitat ens introdueix a algunes cultures de l'Àfrica a través d'objectes que ens parlen dels avantpassats, dels esperits i del poder. Amb la mostra de la diversitat cultural, l'interès estètic i el pensament d'algunes regions d'aquest continent, intentarem trencar els estereotips i oferir una imatge de l'Àfrica en positiu.

ABANS DE LA VISITA...

Activitat 1. L'Àfrica al diari

Tots i totes tenim la nostra pròpia imatge de l'Àfrica, però, es correspon amb la realitat? Per fer aflorar els coneixements previs de l'alumnat i els preconceptes que tenen sobre aquest continent, us proposem que busqueu al diari notícies que parlin sobre l'Àfrica:

- Classifiqueu-les entre notícies positives i negatives: quantes n'hi ha de cada?
- Creieu que el que veiem als diaris és representatiu del que passa al continent? Penseu que la nostra societat té prejudicis cap aquest continent? Quins?
- Com definiríeu vosaltres l'Àfrica?

Activitat 2. L'Àfrica no és un país

En la visita al museu veureu peces de diversos països africans, majoritàriament del centre i l'occident del continent. Per poder arribar-hi amb un coneixement mínim que us permeti indagar en les peces i perquè pugueu adonar-vos de la gran diversitat del continent africà, us proposem que hi feu una primera aproximació a partir de la recerca sobre alguns dels seus països:

- Repartiu aquests països entre l'alumnat i demaneu-los que busquin informació: quina superfície té, com són el clima i el paisatge, quants habitants té, en què es basa la seva alimentació, quines llengües s'hi parlen, quines són les ètnies majoritàries, quines religions hi ha, etcètera.
- Després, compartiu aquesta informació amb la resta de la classe i mireu de trobar-hi similituds i diferències. La projecció d'un mapa del continent us ajudarà a situar-vos millor.

Activitat 3. Personatges emmascarats

Les màscares són un element important en moltes cultures africanes, però no cal anar tan lluny per trobar-ne; segur que, si hi penseu una mica, se us n'acudeixen unes quantes: personatges de ficció, superherois, personatges de festes populars com ara els diables o els capgrossos, etcètera.

- Porteu a l'aula una d'aquestes màscares (o, si no, una fotografia o dibuix) i presenteu-la a la resta de companys i companyes explicant qui la porta, què representa i quin poder dona, si en dona cap.
- De totes les màscares que heu vist, quina és la que més us agrada? Per què?
- Després, compareu-les amb algunes de les màscares africanes¹ que veureu al museu: en què s'assemblen? En què es diferencien? Creieu que tenen la mateixa funció?

DESPRÉS DE LA VISITA...

Activitat 4. Fem d'etnògrafs: observem una mascarada!

Com heu vist al museu, les màscares tenen un paper important en molts rituals africans, però també a Europa podem trobar ocasions i celebracions diverses en les quals fem ús de les màscares.

- Observeu vídeos de diverses mascarades²
- Després, feu-ne una segona visualització, però ara no els mireu com a simples espectadors i espectadores: analitzeu-los com si estiguéssiu fent un treball de camp, seguint el mètode etnogràfic. La guia d'observació³ us ajudarà en aquesta tasca.
- Finalment, compartiu les conclusions del vostre treball de camp amb la resta de companys i companyes, i poseu en comú les similituds i diferències de les diverses mascarades.

¹ Africa_Pre-post_Material comp (Màscares)

² Africa_Pre-post_Material comp (Mascarades)

³ Africa_Pre-post_Material comp (Guia observacio)

Activitat 5. L'Àfrica repartida

Durant la visita al museu heu pogut veure la diversitat cultural d'alguns pobles de l'Àfrica central, occidental i oriental. Ara us proposem que observeu l'extensió d'alguna d'aquestes cultures a través del territori per veure de quina manera estan distribuïts els estats i com es van repartir les colònies els països del continent.

- Busqueu informació sobre els fangs, els iorubes i els mendé; quanta gent parla la seva llengua? En quins països es parla? Quines antigues colònies ocupaven aquests països? En quin any es van independitzar? Hi va haver algun conflicte entre ètnies?
- Poseu en comú amb els vostres companys i companyes tota la informació obtinguda. La repartició que les potències colonials van fer del continent, va afectar de la mateixa manera aquests països? Les conseqüències van ser positives o negatives?
- Per conèixer amb més profunditat el repartiment arbitrari de l'Àfrica entre els països europeus i els conflictes que això ha generat, us recomanem la lectura de la notícia ["Los caprichos fronterizos de África"](#).

Activitat 6. El perill de la història única

De ben segur que en les activitats prèvies a la visita al museu heu pogut comprovar que moltes vegades tenim una imatge de l'Àfrica que no s'acaba d'ajustar a la realitat.

Mireu [aquest vídeo](#) d'una *TED talk* de l'escriptora Chimamanda Adichie. Creieu que la nostra societat té prejudicis cap aquest continent? Quins? Ha canviat la visió que en teníeu vosaltres, després de la visita al museu? Per què?

RECURSOS

Recursos internet

Mapa de l'Àfrica

Projecte educatiu "Enseñar África"

Los caprichos fronterizos de África

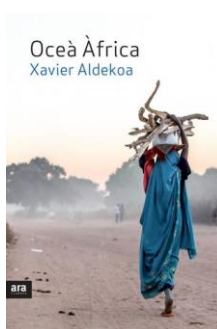

Curtmetratge "Si yo tuviera una vaca"

Vídeo "África en positivo"

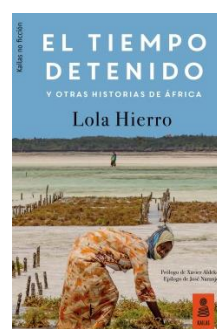
Narrativa

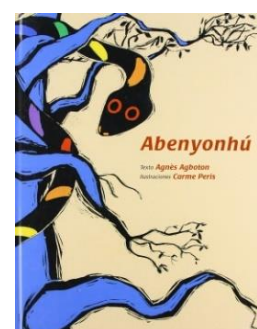
Oceà Àfrica
Xavier Aldekoa
(Ara Llibres)

Amkul-lel, el nen ful.
Amadou Hampâté Bâ
(Editorial límits)

El tiempo detenido y otras historias de África
Lola Hierro (Kailas Editorial)

Abenyonhú
Agnès Agboton
(Llibres a Mida)